

ปี 2563 - 2565 อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มโดยรวมยังซบเซาโดยความต้องการใช้มีแนวโน้มเติบโตต่ำ ขณะที่ราคายังถูกกดดันจากภาวะอุปทานส่วนเกิน ซึ่งเป็นผลจากการขยายพื้นที่ปลูกอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2552 และสต็อกน้ำมันปาล์มอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังต้องเผชิญกับปัจจัยท้าทายทั้งด้านต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการให้ความสำคัญกับสุขภาพ ตลอดจนแนวโน้มการใช้รถยนต์ไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม มาตรการดูแลจากภาครัฐ โดยเฉพาะนโยบายการใช้พลังงานทดแทนที่มุ่งส่งเสริมให้มีการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B10 เป็นน้ำมันดีเซลเกรดมาตรฐานและการออกพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมัน จะมีส่วนช่วยบรรเทาผลกระทบได้บ้าง

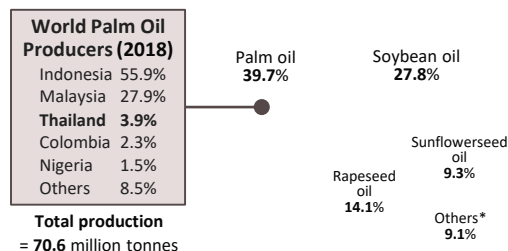
ข้อมูลพื้นฐาน

น้ำมันปาล์ม^{1/} เป็นน้ำมันจากพืชที่มีต้นทุนการผลิตต่ำสุดเมื่อเทียบกับน้ำมันจากพืชชนิดอื่น ๆ อาทิ น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันเรปซีด (Rapeseed) น้ำมันจากเมล็ดดอกทานตะวัน น้ำมันมะพร้าว และน้ำมันมะกอก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากผลผลิตต่อไร่ของผลปาล์มสดจะสูงกว่าพืชน้ำมันชนิดอื่น 6-10 เท่า^{2/}

ปี 2561 ทั่วโลกมีปริมาณการผลิตและการบริโภคน้ำมันปาล์ม 70.6 ล้านตัน และ 66.4 ล้านตัน ตามลำดับ คิดเป็นสัดส่วน 39.7% และ 38.6% ของปริมาณการผลิตและการบริโภคน้ำมันจากพืชทุกชนิด แหล่งผลิตน้ำมันปาล์มที่สำคัญอยู่ในภูมิภาคอาเซียน ประเทศผู้ผลิตหลักที่มีบทบาทกำหนดทิศทางราคาในตลาดโลก คือ อินโดนีเซียและมาเลเซีย มีผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ 39.5 ล้านตัน และ 19.7 ล้านตัน ตามลำดับ (สัดส่วนรวมกัน 83.8% ของผลผลิตโลก) และทั้งสองประเทศนี้ยังเป็นผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มรายใหญ่ของโลก มีสัดส่วนส่งออกรวมกันเกือบ 90% ของปริมาณส่งออกรวมในตลาดโลก ส่วนประเทศผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มที่สำคัญ ได้แก่ อินเดีย (สัดส่วน 18.6% ของปริมาณนำเข้ารวมในตลาดโลก) สหภาพยุโรป (15.3%) จีน (11.5%) และปากีสถาน (6.5%) ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (2557-2561) ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบจากทั่วโลก (เพื่อบริโภคและผลิตเป็นเชื้อเพลิง) เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3.4% ต่อปี ขณะที่ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.5% ต่อปี ส่งผลให้น้ำมันปาล์มดิบคงเหลือสะสมอยู่ที่ 11.0 ล้านตัน ณ ปี 2561 (ภาพที่ 1 และตารางที่ 1)

แม้ว่าประเทศไทยมีผลผลิตน้ำมันปาล์มสูงเป็นอันดับ 3 ของโลก แต่มีสัดส่วนน้อยเพียง 3.9% ของผลผลิตน้ำมันปาล์มโลก จึงไม่มีอำนาจหรือบทบาทที่จะกำหนดทิศทางราคาเหมือนอินโดนีเซียและมาเลเซีย พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันและโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบของไทยส่วนใหญ่อยู่ในภาคใต้^{3/} คิดเป็นสัดส่วน 86.4% ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั่วประเทศโดยเฉพาะในจังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี และชุมพร (สัดส่วนรวมกันเกือบ 60%) ที่เหลือ 13.6% กระจายอยู่ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งหันมาปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (2552-2561) ตามยุทธศาสตร์ของแผนพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกของประเทศ (ภาพที่ 2) สำหรับปี 2561 ไทยมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 5.8 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 4.5% จากปี 2560 ในขณะที่พื้นที่ให้ผลผลิตอยู่ที่ 5.1 ล้านไร่ (+5.1%) มีผลผลิตปาล์มน้ำมัน 15.4 ล้านตัน (+9.1%)^{4/} และมีการสกัดน้ำมันปาล์มดิบ 2.8 ล้านตัน (+5.8%) (ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

Figure 1: World Vegetable Oil Production

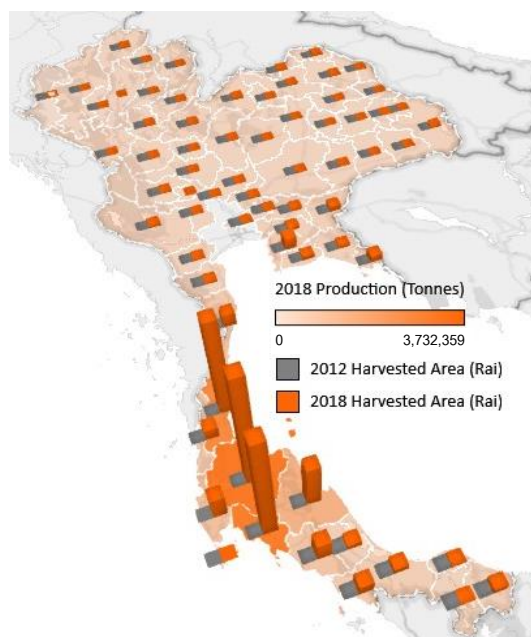
Source : U.S. Department of Agriculture
Note: Others* include coconut oil, cottonseed oil, olive oil and peanut oil

Table 1: World Palm Oil Stock Balance

	Million tonnes			
	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Production	61.8	58.9	65.3	70.6
Import	44.8	42.8	45.9	46.4
Domestic Consumption	58.2	59.7	61.7	66.4
-Food Use	43.4	42.7	44.6	46.7
-Industrial	14.1	16.3	16.3	18.9
-Feed Waste	0.7	0.7	0.8	0.8
Export	47.4	43.8	48.9	48.6
Ending Stock	10.1	8.3	8.9	11.0

Source: U.S. Department of Agriculture

Figure 2: Thailand's Oil Palm Production

Source : Office of Agricultural Economics

1/ น้ำมันปาล์มสามารถสกัดได้จากเนื้อปาล์มและเนื้อในเมล็ดปาล์ม ปัจจุบันการผลิตน้ำมันจากเนื้อปาล์มมีสัดส่วน 89.4% ของผลผลิตน้ำมันปาล์มทั่วโลก
2/ ผลผลิตน้ำมันต่อไร่ของพืชให้น้ำมันแต่ละประเภท มีดังนี้ เนื้อปาล์มน้ำมันสกัดน้ำมันได้ 512 กก./ไร่ เมล็ดในปาล์มน้ำมัน (Kernel) 73 กก./ไร่ เรปซีด 89 กก./ไร่ เมล็ดดอกทานตะวัน 81 กก./ไร่ มะพร้าว 54 กก./ไร่ ถั่วเหลือง 52 กก./ไร่ และถั่วลิสง 51 กก./ไร่
3/ โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบมักตั้งอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ เนื่องจากผลผลิตปาล์มน้ำมันสดที่ตัดแล้วควรขนส่งให้ถึงโรงงานสกัดภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อให้ได้น้ำมันปาล์มคุณภาพสูง
4/ โดยทั่วไปต้นปาล์มน้ำมันเริ่มให้ผลผลิตเมื่อมีอายุ 3.5-4 ปี และจะมีอัตราให้ผลผลิต (Yield) สูงสุดในช่วงอายุ 7-16 ปี จากนั้นผลผลิตจะทยอยลดลง แต่ยังสามารถให้ผลผลิตได้ถึงอายุ 25 ปี

ไม่คุ้มที่จะขนส่งไปขายตรงกับโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ^{6/} หลายปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ไทยไม่สามารถเปิดเสรีการค้าน้ำมันปาล์มภายใต้กรอบข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ได้จนถึงปัจจุบัน (1 มกราคม 2553 ประเทศสมาชิกอาเซียนมีผู้ผูกพันในการปรับลดภาษีนำเข้าน้ำมันปาล์มเหลือ 0% แต่ไทยยังคงใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าเพื่อปกป้องผู้ผลิตในประเทศ โดยน้ำมันปาล์มถือเป็น 1 ใน 23 รายการสินค้าอ่อนไหวของไทย) ขณะที่ทางการไทยยังได้จัดตั้งหน่วยงานเพื่อดูแลและสร้างความเข้มแข็งครอบคลุมเกือบทั้งห่วงโซ่อุปทาน ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) ทำหน้าที่ดูแลนโยบายและแผนพัฒนาปาล์มน้ำมัน จัดสรรผลผลิตปาล์มน้ำมันเพื่อการบริโภค การใช้ในภาคอุตสาหกรรม รวมถึงควบคุมการนำเข้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มจากต่างประเทศ^{7/} ตลอดจนรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมันจากเกษตรกรในช่วงราคาตกต่ำ และกรมการค้าภายใน (กระทรวงพาณิชย์) ทำหน้าที่กำหนดราคารับซื้อผลผลิตปาล์มสดและน้ำมันปาล์ม^{8/} ดังนี้

1) **ราคารับซื้อผลปาล์มสด** คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) (สังกัดกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์) จะกำหนดราคาแบบคล่องตัวตามเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่ตกลงกัน ล่าสุดปี 2560 กำหนดให้โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบรับซื้อผลปาล์มสดจากเกษตรกรในเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่ 18% ขึ้นไป (จากเดิม 17%) เพื่อพัฒนาคุณภาพน้ำมันปาล์ม (การเก็บเกี่ยวผลปาล์มที่สูงจะทำให้ได้เปอร์เซ็นต์น้ำมันสูงขึ้น) และยังช่วยให้เกษตรกรขายผลปาล์มสดได้ในราคาดี

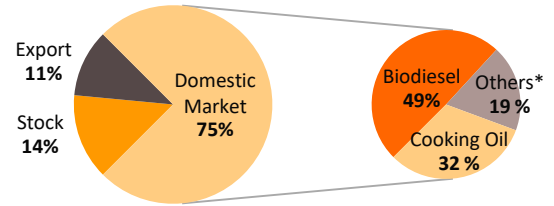
2) **ราคารับซื้อน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO)** จะพิจารณาจากต้นทุนวัตถุดิบ (ผลปาล์มสดในประเทศ) และทิศทางราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลก ล่าสุดเดือนกันยายน 2562 ทางการกำหนดราคาซื้อที่ 16.2 บาทต่อกิโลกรัม (-15.1% YoY)

3) **ราคาขายปลีกน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์บรรจุขวด** กรมการค้าภายใน กำหนดให้ราคาน้ำมันปาล์มบรรจุขวดลอยตัวโดยอ้างอิงตามราคาต้นทุน ล่าสุดเดือนกันยายน 2562 ราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์บรรจุขวด 1 ลิตร (รวม VAT) อยู่ที่ 30.0 บาทต่อกิโลกรัม^{9/}

หลายปัจจัยข้างต้นมีส่วนทำให้ต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มทั้งระบบของไทยสูงกว่ามาเลเซียและอินโดนีเซียมาโดยตลอด และมากกว่า 10%^{10/} ในบางช่วงเวลา ไทยจึงไม่สามารถแข่งขันด้านราคาได้ในตลาดโลก ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบประมาณ 75% จึงใช้บริโภคในประเทศเป็นหลัก (ภาพที่ 4) ส่วนการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบแต่ละปีจะมีปริมาณไม่มากนักกับผลผลิตส่วนเกินแต่ละช่วงเวลา อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 2560 ทางการเร่งส่งเสริมให้มีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นเพื่อบรรเทาภาวะอุปทานส่วนเกินในประเทศ ส่วนการนำเข้าจะมีเป็นครั้งคราว เช่น ช่วงที่สต็อกน้ำมันปาล์มดิบต่ำกว่าระดับสินค้าคงคลังสำรอง (Buffer Stock) ซึ่งทางการกำหนดที่ระดับประมาณ 225,000-250,000 ตัน^{11/}

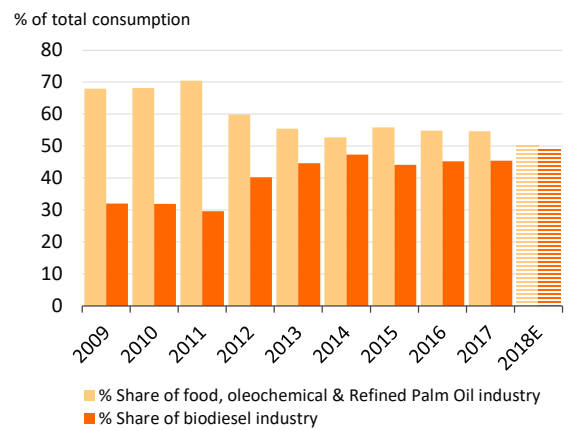
สำหรับการบริโภคน้ำมันปาล์มดิบในประเทศแบ่งเป็น 2 ส่วน (ข้อมูลปี 2561) คือ 1) ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่างๆ (สัดส่วน 68%) ได้แก่ i) อุตสาหกรรมไบโอดีเซลหรือ B100 (สัดส่วน 49%) เพื่อนำไปผสมเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานยนต์ โดยทางการจะปรับอัตราส่วนผสม B100 ในน้ำมันดีเซลให้สอดคล้องกับผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบแต่ละช่วงเวลา (เช่น ปี 2558 มีการปรับลดจาก B7 เป็น B3.5 เนื่องจากปริมาณน้ำมันปาล์มดิบมีน้อย และปี 2562 ปรับเพิ่มจาก B7 เป็น B10 จากภาวะอุปทานส่วนเกินของน้ำมันปาล์มดิบที่ค่อนข้างสูง) ii) อุตสาหกรรมอาหาร (สัดส่วน 16%) อาทิ ขนมขบเคี้ยว บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป นมข้นหวาน ครีมเทียม มากา린 เนยขาว ไอศกรีม รวมถึงผลิตภัณฑ์อาหารเสริมสุขภาพประเภทวิตามิน และ iii) อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และอุตสาหกรรม Oleochemicals (สัดส่วนรวมกัน 3%) เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าอื่นๆ เช่น สบู่ เครื่องสำอางและแชมพู เป็นต้น (ภาพที่ 5) และ 2) ใช้ก้นเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมแปรรูปน้ำมันปาล์มขั้นปลาย คิดเป็นสัดส่วน 32% ของปริมาณน้ำมันปาล์มดิบในประเทศ

Figure 4: Thailand's Domestic Crude Palm Oil Market (2018)

Source : Department of Internal Trade and Krungsri Research
Note: * Others include food and oleo-chemical industries

Figure 5: Share of Domestic Consumption

Source : Office of Agricultural Economics

6/ จากការรวบรวมพบว่า ลานเทปาล์มน้ำมันกับรับซื้อผลปาล์มในราคาหน้าโรงงาน หักค่าบรรจุประมาณ 0.10-0.25 บาท/กิโลกรัม และค่าบริการประมาณ 0.05 บาท/กิโลกรัม

7/ กนป. กำหนดให้องค์การคลังสินค้าเป็นผู้นำเข้าน้ำมันปาล์มในช่วงที่มีปัญหาขาดแคลนแต่เพียงผู้เดียว โดยกำหนดอัตราภาษีนำเข้า ดังนี้ 1) การนำเข้าในโควตาไม่เกิน 4,860 ตัน คิดอัตรา 20% 2) การนำเข้านอกโควตาคิดอัตรา 143% และ 3) การนำเข้าตามกรอบข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) คิดอัตรา 0%

8/ อ้างอิงจากโครงสร้างการคำนวณราคาประมาณการของผลปาล์มน้ำมัน น้ำมันปาล์มดิบ (CPO) และน้ำมันปาล์มขวด 1 ลิตร ซึ่งประกาศโดยกรมการค้าภายในเมื่อวันที่ 26 ก.ค. 62

9/ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 เป็นต้นไป กรมการค้าภายในประกาศให้ราคาน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์บรรจุขวดลอยตัวตามกลไกตลาด จากเดิมกำหนดราคาเพดานขาย (Ceiling Price) สูงสุดไม่เกิน 42 บาท/ขวด

10/ อ้างอิงข้อมูลเปรียบเทียบโครงสร้างต้นทุนการผลิตน้ำมันปาล์มดิบ (ปี 2556) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมการค้าภายใน

11/ สินค้าคงคลังสำรองหรือสินค้าก้น (Safety Stock/Buffer Stock) คือ ปริมาณสินค้าคงคลัง (ในที่นี้คือปริมาณน้ำมันปาล์มดิบ) ที่ทางองค์การคลังสินค้า (อคลัง) กักเก็บสำรองเพื่อป้องกันการขาดแคลนวัตถุดิบระหว่างการผลิตหรือการบริโภคของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องในไทยแต่เพียงประเทศที่เพิ่มขึ้นระดับหนึ่ง ทำให้ผู้ผลิตยังสามารถผลิตสินค้าได้ต่อเนื่องโดยไม่ขาดแคลนน้ำมันปาล์มที่เป็นวัตถุดิบสำคัญ โดยกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนดหรือควบคุมให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมซึ่งปัจจุบันระบุว่าไม่ควรเกินระดับ 2.25-2.50 แสนตัน

สถานการณ์ที่ผ่านมา

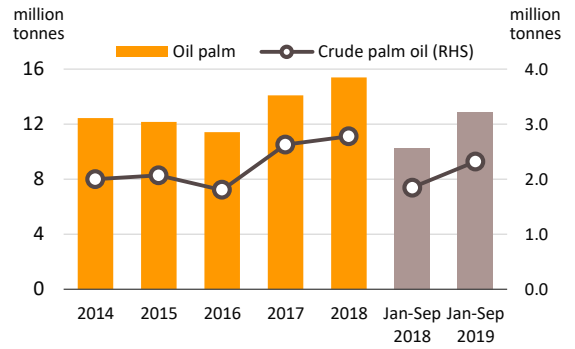
ปี 2557-2559 สถานการณ์ภัยแล้งส่งผลให้ผลผลิตปาล์มสดในประเทศลดลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบ 8 ปีที่ 11.4 ล้านตันในปี 2559 (ภาพที่ 6) และผลักดันให้ราคาเฉลี่ยของน้ำมันปาล์มดิบปี 2559 สูงสุดในรอบ 5 ปีที่ 32.0 บาท/กิโลกรัม เพิ่มขึ้นถึง 16.9% จาก 27.3 บาท/กิโลกรัมปี 2558 (ภาพที่ 7) ทั้งยังเกิดส่วนต่างราคาที่สูงกว่าตลาดโลกถึงกิโลกรัมละ 11-12 บาท

ปี 2560-2561 ผลผลิตน้ำมันปาล์มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง กดดันราคาตกต่ำจากสภาพอากาศที่เข้าสู่ภาวะปกติ ทำให้ปริมาณน้ำฝนมีเพียงพอ ประกอบกับมีผลผลิตจากพื้นที่ปลูกใหม่ในช่วงปี 2551-2555 ตามนโยบายส่งเสริมของภาครัฐ ส่งผลให้ผลผลิตปาล์มสดเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับมากกว่า 15 ล้านตันต่อปี ขณะที่ผลผลิตต่อไร่อยู่ที่ 2,918 กิโลกรัมในปี 2560 และเพิ่มเป็น 3,024 กิโลกรัมในปี 2561 จากเฉลี่ย 2,872 กิโลกรัมในปี 2557-2559 จึงกดดันให้ราคาผลปาล์มสดปรับลดลงมากโดยแตะระดับต่ำสุดในรอบเกือบ 12 ปีที่ 2.3 บาทในเดือนธันวาคมปี 2560 (ภาพที่ 7)

- **ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบปรับเพิ่มขึ้นตามปริมาณผลปาล์มสดที่ 2.6 ล้านตัน (+45.6 %YoY) และ 2.8 ล้านตัน (+5.8 %YoY) ในปี 2560 และ 2561 ตามลำดับ** ทั้งนี้ อุปทานน้ำมันปาล์มดิบในประเทศที่เพิ่มขึ้นมาก ผสมกับปัจจัยลบต่างๆ ที่กดดันการส่งออก อาทิ สต็อกน้ำมันปาล์มทั่วโลกอยู่ในระดับสูง สหภาพยุโรปทยอยยกเลิกการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากน้ำมันปาล์มภายในปี 2564 และอินเดียเพิ่มภาษีนำเข้าน้ำมันพืชทุกชนิด (โดยเฉพาะน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นจาก 15% เป็น 30% และน้ำมันปาล์มผ่านกรรมวิธีการกลั่นจาก 25% เป็น 40%) **ส่งผลกดดันให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศปรับลดลงแรงกว่าราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลก** (ภาพที่ 8) โดยปี 2560 และ 2561 ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศเฉลี่ยที่กิโลกรัมละ 24.9 บาท (-22.2% YoY) และ 19.6 บาท (-21.4% YoY) ตามลำดับ

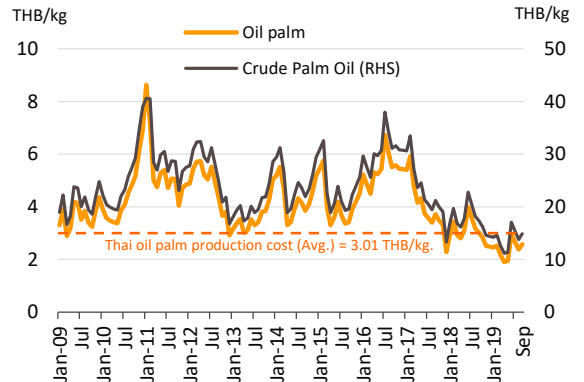
- **ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศอยู่ที่ 2.1 ล้านตัน (+18.5%YoY) ในปี 2560 และ 2.4 ล้านตัน (+13.6%YoY) ในปี 2561** เป็นผลจากเศรษฐกิจไทยเติบโตดี ทำให้ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์และอุตสาหกรรม Oleochemicals ขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มในอุตสาหกรรมไบโอดีเซลเพิ่มขึ้นจากมาตรการพยุงราคาน้ำมันปาล์มของภาครัฐ อาทิ การเพิ่มสัดส่วนผสม B100 ในน้ำมันดีเซลเป็น 7% หรือ B7 (มีผล 8 พฤษภาคม 2560) การส่งเสริมให้ใช้ B20 ในรถบรรทุกขนาดใหญ่ (มีผล 1 กรกฎาคม 2561) และการเร่งดูดซับน้ำมันปาล์มดิบออกจากระบบ โดย 1) ขอความร่วมมือให้ผู้ผลิตและผู้ค้าปรับสำรองไบโอดีเซลเพิ่มขึ้น 2) นำน้ำมันปาล์มดิบ 160,000 ตันไปผลิตกระแสไฟฟ้า และ 3) ส่งเสริมให้มีการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบปีละ 3 แสนตัน ซึ่งทำให้ปริมาณส่งออกน้ำมันปาล์มดิบปี 2560 และ 2561 อยู่ที่ 3.0 แสนตัน (+441.1%YoY) และ 3.7 แสนตัน (+23.1%YoY) ตามลำดับ จากเฉลี่ย 2.1 แสนตันในช่วงปี 2555-2559 โดยเป็นการส่งออกไปยังตลาดอินเดียเกือบ 90% ของปริมาณส่งออกรวม ที่เหลือเป็นตลาดเอเชีย อาทิ เมียนมา มาเลเซีย กัมพูชา และจีน อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบโดยรวมยังไม่เพียงพอที่จะดูดซับปริมาณให้ลดลงมาอยู่ในระดับที่เหมาะสม (ประมาณ 2.25-2.50 แสนตัน) ทำให้ ณ สิ้นปี 2561 สต็อกสะสมของน้ำมันปาล์มดิบยังคงสูงถึง 4.7 แสนตัน (ตารางที่ 2)

Figure 6: Thailand's Oil Palm & Crude Palm Oil Production

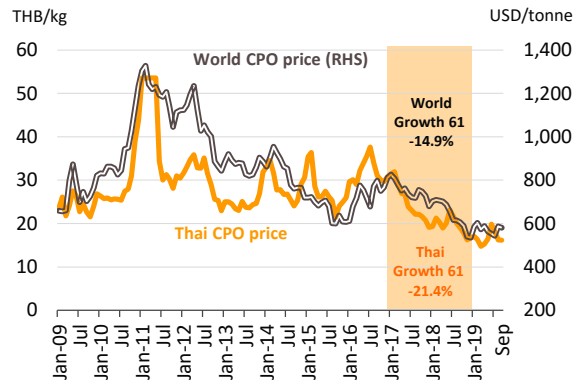
Source : Office of Agricultural Economics

Figure 7: Farm Gate Prices of Thai Oil Palm

Source : Office of Agricultural Economics

Figure 8: Crude Palm Oil (CPO) Prices

Source : Department of Internal Trade and World Bank

Table 2: Thai Crude Palm Oil Balance

	2015	2016	2017	2018E
Production	2,068	1,804	2,626	2,778
Import	53	14	6	3
Domestic Consumption	1,886	1,804	2,137	2,427
- Refined Oil & Oleochemical	1,053	988	1,166	1,227
- Biodiesel Industry	833	816	971	1,200
Export	68	56	303	373
Ending Stock	335	294	485	466

Note: * Forecast by Krungsri Research
Source: Department of Internal Trade

ปี 2562 อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มเผชิญภาวะอุปทานส่วนเกินต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาลดลงสู่ระดับต่ำสุดในรอบ 14 ปี

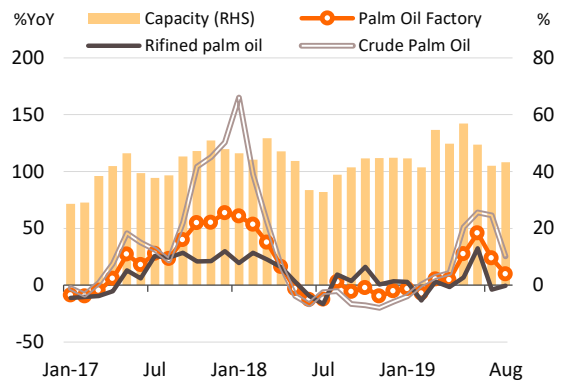
- **ผลผลิตปาล์มสดและน้ำมันปาล์มดิบสูงสุดเป็นประวัติการณ์** สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรประเมินปี 2562 พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตอยู่ที่ 5.45 ล้านไร่ (+7.1% YoY) ขณะที่กระทรวงพาณิชย์คาดการณ์ผลผลิตปาล์มสดจะสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 16.8 ล้านตัน (+9.2% YoY) เทียบกับ 15.4 ล้านตันในปี 2561 ด้านผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่เพิ่มขึ้นเป็น 3,083 กิโลกรัม (+1.9% YoY) คิดเป็นปริมาณน้ำมันปาล์มดิบสูงถึง 2.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 2.6 ล้านตันในปี 2561 สอดคล้องกับดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI) ของโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบช่วง 8 เดือนแรกของปี 2562 เพิ่มขึ้นถึง 11.7% YoY (ภาพที่ 9)

- **ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบที่น้อยกว่าอุปทาน ทำให้ราคาลดลงต่อเนื่อง** ปี 2562 กระทรวงพาณิชย์คาดการณ์ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบจะอยู่ที่ 2.5 ล้านตัน (+1.4% YoY) แบ่งเป็น 1) การใช้ในภาคครัวเรือนและอุตสาหกรรม 1.2 ล้านตัน โดยเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์และอุตสาหกรรม Oleochemicals และ 2) การใช้ในภาคพลังงาน 1.2-1.3 ล้านตัน ทั้งนี้ เมื่อเทียบกับอุปทานน้ำมันปาล์มดิบที่สูงถึง 2.9 ล้านตัน รวมกับสต็อกคงค้างจากปี 2561 ประมาณ 4.7 แสนตัน จึงกดดันให้ราคาผลปาล์มสดและน้ำมันปาล์มดิบลดลงแตะระดับต่ำสุดในรอบ 14 ปี ที่กิโลกรัมละ 1.9 บาท (เดือนเมษายน) และ 14.7 บาท (เดือนมีนาคม) ตามลำดับ **ส่งผลให้ภาครัฐเร่งออกมาตรการปรับสมดุลน้ำมันปาล์มเพื่ออุดหนุนผลผลิตออกจากตลาดและพยุงราคาไม่ให้ตกต่ำ** อาทิ กำหนดให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) นำน้ำมันปาล์มดิบไปผลิตกระแสไฟฟ้าร่วมกับก๊าซธรรมชาติจำนวน 3 แสนตัน^{12/} การจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์ม 1,500 บาทต่อไร่ การกำหนดราคาขายปลีก B20 ต่ำกว่า B7 (ดีเซลปกติ) 5 บาทต่อลิตร (1 ธันวาคม 2561 - 30 กันยายน 2562) การผลักดันให้ใช้ B10 เป็นน้ำมันดีเซลเกรดมาตรฐาน (เริ่มดำเนินการ 1 ตุลาคม 2562 มีผล 1 มกราคม 2563) มาตรการข้างต้นส่งผลให้สต็อกน้ำมันปาล์มดิบส่วนเกินทยอยปรับลดลง ขณะที่ราคากระเตื้องขึ้นเล็กน้อย (ล่าสุดเดือนตุลาคม 2562 ราคาผลปาล์มสดและน้ำมันปาล์มดิบอยู่ที่กิโลกรัมละ 2.77 บาท และ 16.63 บาท ตามลำดับ)

- **ปริมาณส่งออกน้ำมันปาล์มดิบช่วง 9 เดือนแรกของปี 2562 อยู่ที่ 2.5 แสนตัน (-18.8% YoY) เทียบกับ 3.1 แสนตันในช่วงเดียวกันปี 2561** ทั้งนี้ การส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของไทยยังทำได้จำกัด เนื่องจากตลาดน้ำมันปาล์มโลกอยู่ในช่วงซบเซาและเผชิญภาวะอุปทานล้นตลาด หลังสหภาพยุโรปประกาศเลิกใช้น้ำมันปาล์มภายในปี 2563-2564 ทำให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบในตลาดโลกแตะระดับต่ำสุดในรอบ 14 ปี ที่ตันละ 575 ดอลลาร์สหรัฐฯ จากที่เคยสูงกว่า 1,300 ดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2551 ประกอบกับอินเดียซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักปรับลดอัตราภาษีนำเข้าน้ำมันปาล์มดิบให้แก่มาเลเซีย^{13/} และอินโดนีเซียแต่คงของไทยไว้ที่ระดับเดิม

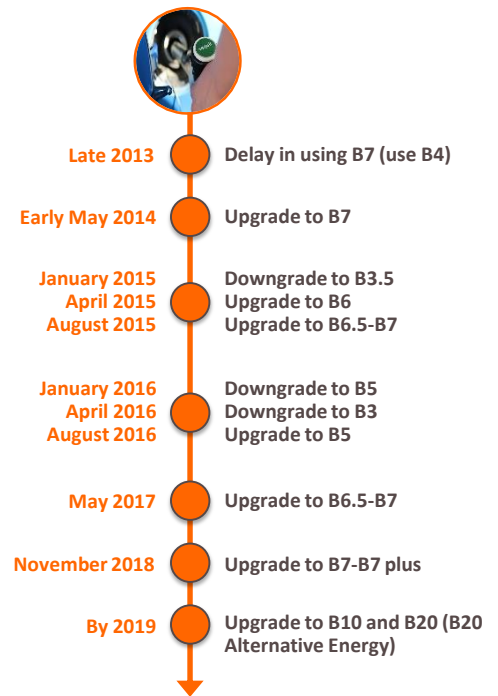
วิจัยกรุงศรีประเมินความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบที่ไม่สมดุลกับอุปทานจะทำให้สต็อกน้ำมันปาล์มดิบสะสมสูงถึง 6 แสนตันในช่วงสิ้นปี 2562 เพิ่มขึ้นถึง 29% จากปี 2561 และสูงกว่าระดับ Buffer Stock ถึง 2.4 เท่า

Figure 9: Thai Palm Oil MPI & Capacity

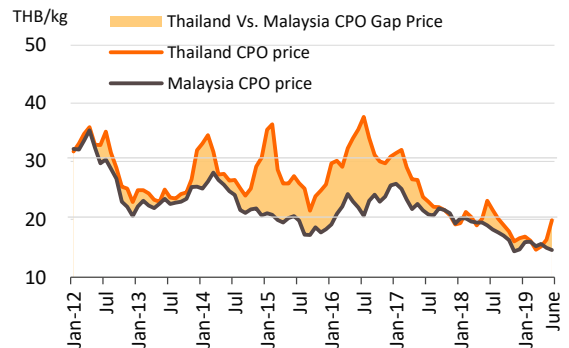
Source: The Office of Industrial Economics

Figure 10: Timeline of Biodiesel Mandate

Source: Department of Internal Trade, Department of Alternative Energy Development and Efficiency

Figure 11: Crude Palm Oil (CPO) Prices

Source: Department of Internal Trade and World Bank

12/ คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) มีมติให้กระทรวงพลังงานโดยผ่านการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยรับซื้อน้ำมันปาล์มดิบจากผู้ประกอบการโรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ เพื่อลดระดับสต็อกส่วนเกินที่อยู่สูงกว่าระดับสต็อกสำรอง (Buffer Stock) รวม 3 ครั้ง ได้แก่ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2561 อนุมัติให้รับซื้อจำนวน 1.6 แสนตัน วันที่ 7 พฤษภาคม 2562 จำนวน 2 แสนตัน และวันที่ 27 สิงหาคม 2562 จำนวน 1 แสนตัน

13/ อินโดนีเซียลดภาษีนำเข้าน้ำมันปาล์ม (RBD Palmolein) ให้แก่มาเลเซีย ตามความตกลง Malaysia-India Comprehensive Economic Cooperation Agreement (MI-CECA) จาก 54% เหลือ 45% ส่วนไทยเสียภาษีนำเข้าในอัตรา 50%

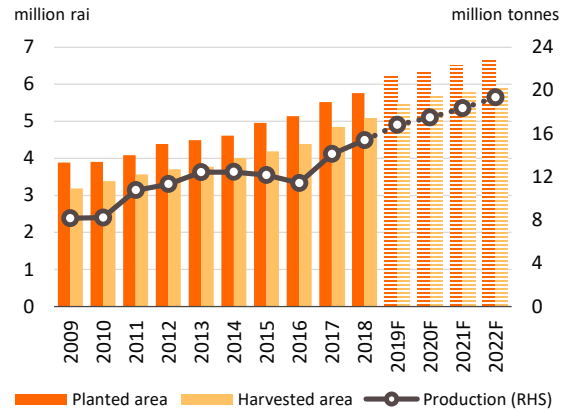
แนวโน้มอุตสาหกรรม

ปี 2563-2565 คาดอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มยังเผชิญภาวะอุปทานส่วนเกินต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคามีแนวโน้มทรงตัวในระดับต่ำ โดยอุปทานน้ำมันปาล์มได้ปัจจัยหนุนจาก 1) พื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 3 แสนไร่ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้ขยายพื้นที่ปลูกปาล์มให้ได้ 10 ล้านไร่ภายในปี 2572 เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน โดยพื้นที่เป้าหมายหลักคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อีกทั้งปาล์มเป็นพืชที่ให้ผลผลิตตลอดปี 2) ต้นปาล์มน้ำมัน อายุเกิน 8 ปี มีจำนวนมากขึ้นซึ่งอยู่ในเกณฑ์อายุที่ให้ผลผลิตต่อไร่ (Yield) สูง^{14/} และ 3) คาดสภาพอากาศจะเอื้ออำนวย^{15/} โดยฤดูฝนในภาคใต้มีแนวโน้มอยู่ในระดับปกติ ส่งผลให้ผลปาล์มสดต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 13) ปัจจัยข้างต้นจะส่งผลให้ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบสูงขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ 3.0-3.2 ล้านตันปี (ภาพที่ 14)

สำหรับความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศคาดว่าจะเติบโตแต่อยู่ในระดับต่ำกว่าอุปทานใหม่ที่เข้าสู่ตลาด จากภาวะเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเติบโตในอัตราต่ำต่อเนื่อง โดยความต้องการใช้น้ำมันปาล์มจากอุตสาหกรรมหลักมีดังนี้

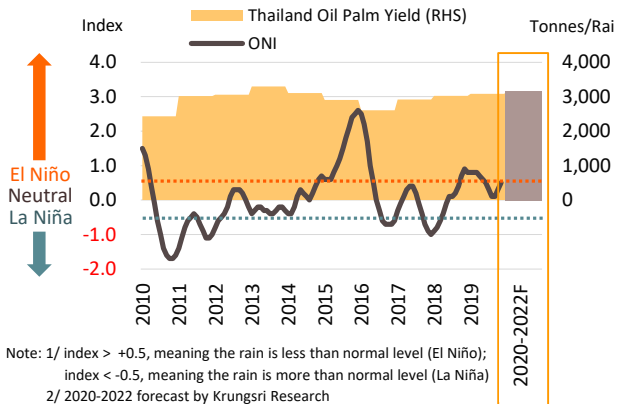
- **อุตสาหกรรมไบโอดีเซล** คาดความต้องการใช้ไบโอดีเซลในประเทศจะอยู่ที่ 5.8-6.4 ล้านลิตรต่อวันหรือเติบโตเฉลี่ย 5-10% ต่อปี จาก 1) การเติบโตของภาคขนส่งโดยเฉพาะการขนส่งทางบก ทั้งนี้ วิทยาลัยการศาสดาคาดว่าจำนวนรถเครื่องยนต์ดีเซลจะเพิ่มขึ้น 5-6% ต่อปี ทำให้ความต้องการใช้น้ำมันดีเซลเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3% ต่อปี และ 2) ทางกรมกำหนดให้ใช้น้ำมันดีเซล B10 เป็นเกรดน้ำมันมาตรฐานแทน B7 ในปัจจุบัน (เริ่ม 1 มกราคม 2563) และตั้งเป้าหมายให้ไทยใช้ B20 เป็นน้ำมันมาตรฐานในอนาคต โดยหลังบังคับใช้ B10 แล้ว คาดว่าความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเป็นส่วนผสมในน้ำมันดีเซลจะอยู่ที่ 2 ล้านตันต่อปี สอดคล้องกับมาเลเซียและอินโดนีเซียที่เร่งส่งเสริมการใช้น้ำมันปาล์มดิบเป็นส่วนผสมในน้ำมันเชื้อเพลิงมากขึ้น โดยปี 2563 อินโดนีเซียเตรียมประกาศใช้ B30 แทน B20 ขณะที่มาเลเซียเตรียมใช้ B20 แทน B7
- **อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์** คาดความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อกลั่นเป็นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์จะเติบโตในระดับต่ำ สะท้อนจากอัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560-2562) เฉลี่ยที่ระดับ 43.4% เทียบกับน้ำมันถั่วเหลือง (91.2%) และน้ำมันรำข้าว (66.7%) ซึ่งเป็นสินค้าทดแทนและราคามีแนวโน้มอยู่ในระดับใกล้เคียงกับน้ำมันปาล์ม^{16/} ประกอบกับน้ำมันปาล์มมีไขมันอิ่มตัวสูง ทำให้ผู้บริโภคบางกลุ่มเลือกบริโภคน้ำมันประเภทอื่นแทน
- **อุตสาหกรรม Oleochemicals** คาดความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบ/ไขมันปาล์ม (ได้จากกระบวนการสกัดบริสุทธิ์) จะเพิ่มขึ้นตามการบริโภคสินค้าในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ ผงซักฟอก สบู่ ยา และเครื่องสำอาง ล่าสุด ทางกรยังมีแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ Oleochemicals ต่อเนื่องในส่วนของสารหล่อลื่นชีวภาพ (Biolubricant) ซึ่งประเมินว่าตลาดสารหล่อลื่นชีวภาพของโลกจะมีมูลค่าสูงถึง 1.25 แสนล้านบาทในปี 2569 เพิ่มขึ้นจาก 8.5 หมื่นล้านบาทปี 2561 หากมีการผลิตในประเทศได้มากขึ้น นับเป็นปัจจัยบวกที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าและลดความต้องการใช้ปาล์มน้ำมันได้อีกทางหนึ่ง

Figure 12: Thai Oil Palm Plantation and Production

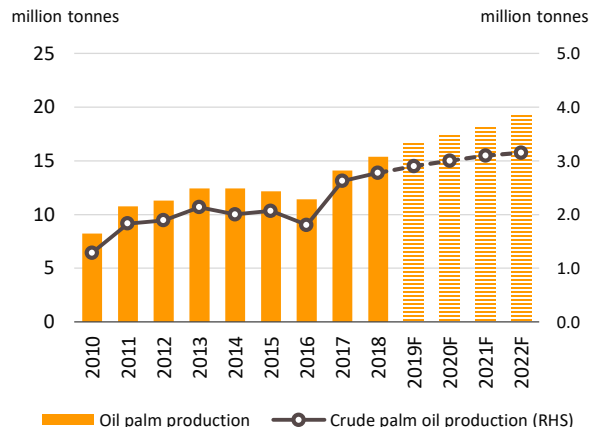
Note: Forecast by U.S. Department of Agriculture (USDA) and Krungsri Research
Source: Office of Agricultural Economics and U.S. Department of Agriculture

Figure 13: Oceanic Niño Index and Thailand Oil Palm Yield

Note: 1/ index > +0.5, meaning the rain is less than normal level (El Niño); index < -0.5, meaning the rain is more than normal level (La Niña)
2/ 2020-2022 forecast by Krungsri Research
Source: Office of Agricultural Economics, National Oceanic and Atmospheric Administration

Figure 14: Thailand's Oil Palm & Crude Palm Oil Production

Note: Forecast by U.S. Department of Agriculture (USDA) and Krungsri Research
Source: Office of Agricultural Economics and U.S. Department of Agriculture

14/ ต้นปาล์มน้ำมันที่ปลูกตามนโยบายส่งเสริมช่วงปี 2551-2555 จะมีอายุระหว่าง 8-12 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง (อายุที่ต้นปาล์มให้ผลผลิตสูงคืออยู่ระหว่าง 7-16 ปี) อ้างอิงจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

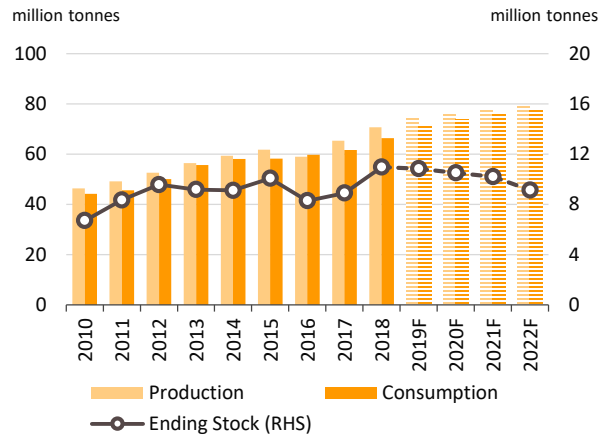
15/ จากข้อมูลของ NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration) ในช่วง 60 ปีที่ผ่านมา พบว่าปรากฏการณ์ El Niño และ La Niña รุนแรงจะเกิดขึ้นทุก 12-15 ปี (La Niña รุนแรงเกิดขึ้นล่าสุดในช่วงปี 2553-2554 และ El Niño รุนแรงเกิดขึ้นล่าสุดในช่วงปี 2558-2559) ในขณะที่ปี 2562 เกิดภัยแล้งอย่างอ่อน (Weak Elnino) ซึ่งส่งผลไม่รุนแรงมากแก่พืชปาล์มน้ำมัน

16/ น้ำมันปาล์มมีข้อดีคือ ไม่มีกลิ่นเหม็นและทอดได้กรอบมากกว่าน้ำมันพืชชนิดอื่น รวมถึงไม่เกิดควันเมื่อผัดหรือทอดอาหารที่อุณหภูมิสูง อีกทั้งมีราคาถูกจึงเป็นที่นิยมใช้ในธุรกิจร้านอาหาร แต่ข้อเสียคือ มีกรดไขมันอิ่มตัวสูง และกรดไขมันไม่อิ่มตัวที่เกิดคอเลสเตอรอลสูงได้

ทั้งนี้ วิทยาลัยการศึกษาระดับสูงประเมินว่าสต็อกน้ำมันปาล์มดิบสะสมในประเทศจะอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบโลก ขณะที่ความต้องการใช้ยังเติบโตไม่มากพอจะดูดซับอุปทานส่วนเกิน ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศปี 2563-2565 จะทรงตัวที่ระดับต่ำในทิศทางเดียวกับราคาในตลาดโลกเฉลี่ยที่กิโลกรัมละ 15-17 บาท

ในระยะต่อไป อุตสาหกรรมน้ำมันของไทยยังเผชิญปัจจัยท้าทายหลายด้าน อาทิ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสหภาพยุโรป (หนึ่งในผู้บริโภคน้ำมันปาล์มหลักของโลก) ที่ดำเนินมาตรการอย่างจริงจัง โดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกลดการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากพืช (ซึ่งรวมถึงปาล์มน้ำมัน) ที่ปลูกในพื้นที่ที่มีคาร์บอนสูงจนเป็น “ศูนย์” ในปี 2573¹⁷ ส่งผลให้เกิดกระแส “Zero Palm Oil” ในภาคขนส่งของยุโรป และการให้ความสำคัญกับสุขภาพยังทำให้เกิดกระแส “Palm Oil Free” ในสินค้าอาหารต่างๆ ในยุโรป เนื่องจากน้ำมันปาล์มถูกมองว่าเป็นแหล่งไขมันอิ่มตัว (Saturated Fat) และมีสารก่อมะเร็งในปริมาณมากเมื่อเทียบกับพืชน้ำมันอื่นๆ นอกจากนี้ ยังมีการใช้มาตรการกีดกันจากประเทศผู้นำเข้ารายใหญ่โดยเฉพาะอินเดีย ตลอดจนแนวโน้มการใช้รถยนต์ไฟฟ้า และสต็อกน้ำมันปาล์มดิบโลกที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง ปัจจัยข้างต้นนับเป็นแรงกดดันต่ออุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศ ซึ่งผู้ประกอบการต้องเร่งปรับตัวให้ทันกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตาม วิทยาลัยการศึกษาระดับสูงประเมินว่า “แผนปฏิรูปปาล์ม น้ำมัน และน้ำมันปาล์มทั้งระบบปี 2560-2579” และการเร่งออก “พระราชบัญญัติปาล์ม น้ำมัน และผลิตภัณฑ์จากปาล์ม น้ำมัน” เพื่อให้สามารถจัดตั้งกองทุนบริหารจัดการน้ำมันปาล์มได้ทั้งระบบ น่าจะมีส่วนช่วยลดอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต

Figure 15: Global Palm Oil Production, Consumption, and Ending Stock

Note: Forecast by U.S. Department of Agriculture and Krungsri Research
Source : U.S. Department of Agriculture

17/ เดือนมีนาคม 2562 คณะกรรมาธิการยุโรปเห็นชอบร่างระเบียบลำดับรอง (Delegated Act) โดยกำหนดมาตรฐานการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อความยั่งยืน และจัดให้น้ำมันปาล์มอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ยั่งยืน

▲ มาตรการ/โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ปี 2561-2562

- 1) มาตรการปรับสมดุลน้ำมันปาล์มในประเทศ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิตรับซื้อน้ำมันปาล์มดิบเพื่อนำไปผลิตไฟฟ้าในช่วงที่อุปทานส่วนเกินของปาล์มน้ำมันสูง
- 2) มาตรฐานโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม - กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดอัตราการผลิตน้ำมันขั้นต่ำที่โรงสกัดน้ำมันปาล์มต้องผลิต (โรง A ไม่ต่ำกว่า 18% และโรง B ไม่ต่ำกว่า 30%) โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อ 23 เมษายน 2562 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2562
- 3) มาตรการส่งเสริมการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว - กรมธุรกิจพลังงานกำหนดมาตรฐานการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B7 B10 และ B20 และคุณลักษณะรถที่ใช้กับน้ำมันแต่ละประเภท โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเร่งรัดให้ใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B10 เป็นเกรดมาตรฐานตั้งแต่ 1 มกราคม 2563
- 4) โครงการประกันรายได้แก่เกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน - 27 สิงหาคม 2562 คณะรัฐมนตรีอนุมัติจ่ายเงินส่วนต่างระหว่างราคาประกันและราคาอ้างอิงของปาล์มน้ำมันให้แก่เกษตรกรไม่เกิน 25 ไร่/ครัวเรือน (กรณีราคาตลาดต่ำกว่า) โดยราคาประกันอยู่ที่ 4 บาท/กิโลกรัม สำหรับเปอร์เซ็นต์น้ำมันที่ 18%

▲ พระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมัน

ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาและเสนอร่างจากกฤษฎีกา โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเป็นลำดับ

▲ แผนพัฒนาปาล์มน้ำมันของไทย

- 1) แผนปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบปี 2560-2579 โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีเป้าหมายดังนี้
 - ขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันควบคู่กับการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ไม่ต่ำกว่า 10% จากปัจจุบัน รวมถึงปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปให้ได้อัตราน้ำมัน 22-23% เพื่อให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นเพียงพอกับความต้องการบริโภคในอนาคต
 - เพิ่มอุปสงค์ในประเทศ โดย 1) เพิ่มการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภคเฉลี่ย 3% ต่อปี และ 2) เพิ่มการใช้น้ำมันปาล์มเป็นพลังงานทดแทน พร้อมกับรักษาระดับการส่งออกน้ำมันปาล์มที่ 3-7 แสนตันต่อปี

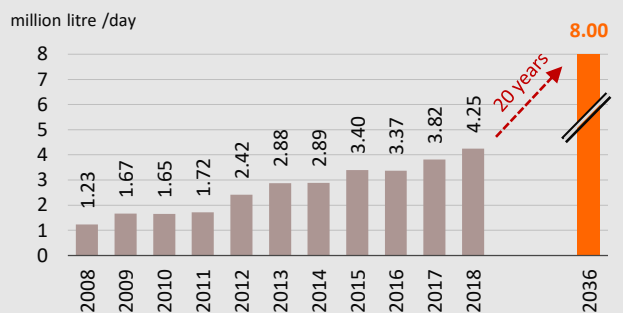
Table 3 : Thailand Production of Biodiesel

รายการ	หน่วย	ปี 2559	แผนปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ			
			ปี 2560-2564	ปี 2565-2569	ปี 2570-2574	ปี 2575-2579
เพิ่มผลผลิตต่อไร่	ตัน/ไร่	2.40	2.50-2.75	2.75-3.00	3.00-3.25	3.25-3.50
เพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมัน	% น้ำมัน	17	22		23	
ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบ	ล้านตันน้ำมันปาล์มดิบ	1.91	2.30-2.40 (B7)	2.62-3.04 (B7-B10 ปี 2569)	3.10-3.70 (B10)	4.15-6.79 (B10)

Source: Department of Internal Trade (DIT)

- 2) แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. 2561-2580 (Alternative Energy Development Plan: AEDP2018) ปี 2562 กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงานปรับปรุงแผนพัฒนาฯ ใหม่โดยลดเป้าหมายการใช้ไบโอดีเซลลงจากเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้สอดคล้องแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าระยะยาวปี 2561-2580 (PDP) ซึ่งจะเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนเกือบทุกประเภทโดยเฉพาะพลังงานแสงอาทิตย์ ชีวมวล และขยะ ขณะที่ปรับลดการใช้พลังงานทดแทนประเภทเชื้อเพลิงชีวภาพโดยเฉพาะเอทานอลและไบโอดีเซล เนื่องจากภาคขนส่งจะเน้นระบบรถไฟฟ้ามากขึ้น (เบื้องต้นคาดว่าจะปรับลดเป้าหมายการผลิตไบโอดีเซลจาก 14 ล้านลิตร เป็น 8 ล้านลิตรในปี 2580)

Figure 16 : Thailand Production of Biodiesel

Source: Department of Alternative Energy Development and Efficiency (Oct.2019), Local Press compiled by Krungsri Research

▲ **มุมมองวิจัยกรุงศรี:** ปี 2563-2565 อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มยังเผชิญภาวะอุปทานล้นตลาดต่อเนื่อง ขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มจะเติบโตอย่างค่อยเป็นค่อยไป ส่งผลให้ราคาน้ำมันปาล์มดิบในประเทศยังทรงตัวในระดับต่ำในทิศทางเดียวกับราคาในตลาดโลกจึงอาจมีผลลดทอนโอกาสการทำกำไรของธุรกิจ

- **เกษตรกรปาล์มน้ำมัน:** ผู้ประกอบการยังมีความเสี่ยง แม้อัตราการแทรกแซงอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของทางการจะทำให้ราคาผลปาล์มสดสูงกว่าระดับต้นทุน ส่งผลดีต่อเกษตรกรที่เป็นลูกไร่ของโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ แต่คาดว่าราคาปาล์มจะเพิ่มขึ้นในระดับไม่สูงนักจากอุปทานที่มีอยู่มาก ขณะที่เกษตรกรรายย่อย/อิสระยังเผชิญความเสี่ยงด้านตลาดจากโรงงานสกัดและลานเทปาล์มที่มีความไม่แน่นอน
- **โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบ:** ผลประกอบการยังต้องใช้เวลาในการฟื้นตัว แม้จะมีมาตรการสนับสนุนและยกระดับมาตรฐานพลังงานของภาครัฐ อาทิ การนำ CPO ไปผลิตกระแสไฟฟ้า การสนับสนุนให้ใช้ไบโอดีเซล และการสนับสนุนการส่งออกน้ำมันปาล์ม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม กำลังการผลิตรวมของโรงสกัดที่สูงกว่าปริมาณผลปาล์มสดที่ออกสู่ตลาด ส่งผลให้มีอัตรากำลังการผลิตส่วนเกินในธุรกิจ รวมถึงการแข่งขันแย่งชิงวัตถุดิบจะผลักดันให้ต้นทุนการผลิตของน้ำมันปาล์มดิบสูงขึ้น อาจกดดันผลกำไรของธุรกิจหรือมีผลให้โรงสกัดน้ำมันปาล์มดิบเผชิญปัญหาขาดทุนจากสต็อกในบางช่วงเวลา โดยเฉพาะโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบรายย่อยที่ไม่มีเครือข่าย
- **โรงกลั่นน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์:** คาดผลประกอบการและอัตรากำไรจะเติบโตต่อเนื่อง ผลจากต้นทุนน้ำมันปาล์มดิบมีแนวโน้มทรงตัวในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจอาจถูกกดดันจากสินค้าทดแทน เช่น น้ำมันถั่วเหลืองซึ่งราคามีแนวโน้มทรงตัวในระดับต่ำเช่นกัน
- **ผู้ค้าพืชน้ำมันที่ใช้ในการผลิตน้ำมันพืช (ลานเทปาล์มน้ำมัน):** รายรับมีแนวโน้มกระเตื้องขึ้นตามปริมาณผลปาล์มสดที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรปาล์มน้ำมันส่วนใหญ่เป็นรายย่อยต้องพึ่งพาการขายผลปาล์มน้ำมันผ่านลานเท

วิจัยกรุงศรี

ดร.สมประวิณ มันประเสริฐ
พรพรรณ โภคย์สุพิศตร์

ผู้บริหารสายงานวิจัยและหัวหน้าทีมวิจัยเศรษฐกิจ
ผู้บริหารฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

ทีมวิจัยเศรษฐกิจ

- สุจิต ชัยวิชญชาติ
- จุไรลักษณ์ พลศรี
- สร้อยสนธิ หล่อสุวรรณกุล
- สถิตย์ แดงสัจย์
- ลูกหิน วราโชติเศรษฐ์
- ธนาพร ศรีคล้าย

ผู้บริหารทีมวิจัยเศรษฐกิจมหภาค
เศรษฐกิจอาวุโส (พยากรณ์ตัวเลขเศรษฐกิจ)
เศรษฐกิจอาวุโส (สปป.ลาว, เวียดนาม, อินโดนีเซีย)
เศรษฐกิจอาวุโส (กัมพูชา, เมียนมา, ฟิลิปปินส์)
เศรษฐกิจ
เศรษฐกิจ

ทีมวิจัยอุตสาหกรรม

- ศรินทร์ สุนันท์สถาพร
- ธนศ มหัทธนาลัย
- ดร.ธมาดน้อย มากนวล
- พูลสุข นิลกิจศรานนท์
- ปิยะนุช สถาพงศภัคดี
- นรินทร์ ตันไพบูลย์
- พุทธชาติ ลุนคำ
- วรณา ยงพิศาลภพ
- พัชรา กลิ่นชวนชื่น
- ชัยวัช ไชวเจริญสุข

ผู้บริหารทีมวิจัยอุตสาหกรรม
นักวิเคราะห์อาวุโส (Manufacturing, Steel)
นักวิเคราะห์อาวุโส (Construction, S-Curve)
นักวิเคราะห์อาวุโส (Healthcare, Modern Trade, ICT)
นักวิเคราะห์อาวุโส (Transportation & Logistics)
นักวิเคราะห์อาวุโส (Power Generation, Biofuel, Chemical & Plastic Products)
นักวิเคราะห์ (Tourism Sectors, Industrial Estate, Construction Materials)
นักวิเคราะห์ (Automobile, Electronics & Electrical Appliances, Food & Beverages)
นักวิเคราะห์ (Real Estate)
นักวิเคราะห์ (Agricultural Products)

ทีมพัฒนางานวิจัย

- ดร.พิมพ์นารา ทิรัญกลี
- ตลัปลักษณ์ ธนดิษฐ์สุวรรณ
- รชฎ เลียงจันทร์
- อาภากร นพรัตยาภรณ์
- ชุติภา คลังจตุรเวทย์

นักวิเคราะห์อาวุโส
นักวิเคราะห์อาวุโส (Financial Sectors)
นักวิเคราะห์ (Oil & Gas, Petrochemicals)
นักวิเคราะห์
นักวิเคราะห์

ทีมบริหารระบบข้อมูลวิจัย

- สุรชนี สมประสงค์
- ธมณ เสริญสุขสกุล
- เชิดศักดิ์ ศรีชัยตัน
- วงศกร แก้วอุดทั้ง

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย
เจ้าหน้าที่ระบบข้อมูลวิจัย

สนใจสมัครรับอีเมลได้ที่ krungsri.research@krungsri.com

คำสงวนสิทธิ์

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลที่เปิดเผยต่อสาธารณชนที่น่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตามวิจัยกรุงศรีมิอาจรับรองความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวได้ ทั้งนี้ขอคิดเห็นที่ปรากฏเป็นความคิดเห็นของวิจัยกรุงศรี ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับ บมจ. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา และขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลงความเห็น หรือประมาณการต่างๆ โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า